

*Книга є виключно плодом авторської уяви.
Будь-які подібності з реальними особами –
це чиста випадковість.*

Р.В. Борта

**ПОВІСТЬ
ПРО ПАРАЛЕЛЬНИЙ ПОЛК
(помста Чорного прапора)**

(Сучасний військовий гумор, фантастика, детектив)

**Київ
2020**

**УДК 821.161.1(477)'06-321.5
Б82**

Борта Р.В.

Б82 Повість про паралельний полк (помста Чорного прапора). Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. – 268 с.

ISBN 978-617-7910-84-7

«Повість про паралельний полк» – це плід авторської уяви про чергову перевірку 69-го полку вищим армійським керівництвом. У центрі сюжету – дивний майор. Він намагається пояснити новоприбулого, лейтенанту сенс військового буття за допомогою унікального погляду на життя і науки про вищі матерії.

Сторінки книги наповнені тонким армійським гумором, що підніме настрої всім, хто служив, служить або поки не здогадується, що буде служити.

Особливо рекомендується тим, хто готується до підготовки до перевірки.

УДК 821.161.1(477)'06-321.5

ISBN 978-617-7910-84-7

© Борта Р.В., 2020
© Видавництво Ліра-К, 2020

Три правила успішності військового:

- 1. Вивчи функціональні обов'язки.*
- 2. Усувай недоліки вчасно.*
- 3. Приший бірку (це найголовніше).*

Пролог

Молода незалежна держава. Багата родюча земля. Величезна територія. На сторожі стоїть елітне мільйонне військо, в строях якого порядок та гармонія. Завдання виконуються чітко, швидко, про відмазки й речі бути не може.

Служать лише професіонали.

Погони, які стояли горою на плечах, нехай навіть солдатські, але все ж таки викликали гордість, честь, відповідальність, заслуговують на повагу.

Це було давно. Це було тоді, коли навіть прапори не крали.

Командував військами головнокомандувач – мудрий і справедливий генерал. І все було б добре, але була в генерала слабкість.

На пенсію час. Старенький. І з кожним кварталом час брав своє. Але боявся генерал іншого. Боявся він, що розвалиться армія. Боявся, що нікому очолити військо величезне.

Бувало, прокинеться спітнілий серед ночі й ходить по дому з одного кінця в інший, шепоче: «Це все сон, це кошмарний сон». Закурить, поборе думки, посміхнеться і тихо так: «Приснитись ж таке... Недоліки... Хух... Що ще за недоліки... І звідки їм в армії взятися?».

Загалом тримався він до останнього... Боровся... Але одного разу вранці пенсія постукала у двері, а через добу увірвалась. Час і страх скували розум великого генерала.

Обставини вимагали здати посаду.

В умовах психологічного напруження, катастрофічної нестачі часу й страху він зробив фатальну помилку.

Він підписав документ.

Документом цим був наказ про делегування повноважень, а саме – введення генеральських посад. Так, мовляв, керувати легше буде.

У кожній із посад була могутня сила над офіцером, прапорщиком і солдатом.

Сто двадцять генеральських посад передали повітряним силам, наймудрішим і найсправедливішим із воїнства.

Сто вісімдесят передали володарям морів, володарям золотого Військового-Морського флоту і легендарних кораблів.

Шістсот вісімдесят п'ять передали сухопутним військам, найчисленнішому виду військ, які понад усе прагнули влади.

Ну, ще близько півтори тисячі розподілили між іншими силовими структурами, але історія не про це...

Через три години всі (без винятку) офіцери Верховного штабу вже були на робочих місцях (це при тому, що ніхто нікого не викликав). Великий генерал був приємно здивований і стривожений водночас.

На столі лежав документ про передачу повноважень Верховного головнокомандувача – начальника Верховного штабу першому заступникові. Так вирішив великий генерал: перший зам – саме той кандидат. Другий зам здавався більш надійним, але занадто молодий. А молодий – недосвідчений.

Великий генерал зателефонував оперативному черговому, наказав викликати генерал-майора Копитка.

Копитко примчав раніше, ніж оперативний встиг покласти слухавку.

– Ну, що, Василю Івановичу... Йду я... А повноваження головкома вирішив Вам передати.

Копитко проковтнув клубок, що підступив до горла, у голові вибухнуло конфетті. Нібито в закоханого школяра запурхали метелики в животі. Хотілось і кричати, і плакати. Щастю не було меж. Незважаючи на це, Василь Іванович все-таки видавив крихітну сльозу, мовляв, служити під Вашим командуванням було честю і гордістю.

Уже за порогом великий генерал пригадав свої нічні кошмари й, зітхнувши, тихенько сказав:

– Василю Івановичу... Не розваліть, будь ласка, армію...

Копитко кивнув, мовляв, зрозумів, хоча думками він уже пішов до ремонту кабінету, намагаючись уявити, з якої шкіри краще буде виглядати робоче крісло.

– Може, подати Вам машину? – натякнув він.

– Та ні, дякую, пройдуся пішки.

Так і пішов великий генерал. Усі проводжали його стожки. Плескали, аплодували.

Копитко потер руки і призначив термінову нараду. Він показав себе людиною твердою, рішучою і відкритою. Він явно нагадав про вакантні генеральські посади, ніби налякаючи на результативну роботу, нові креативні ідеї, що здатні зробити життя в армії кращим, також заявив про час. Він має намір заповнити штат в найкоротший термін.

Так з'явилися армійські пахуни.

Світло у Верховному штабі горіло цілодобово. Усі працювали. Щось там думали, писали. В коридорі стояв виразний запах поту. Бажаючі стати генералом готові були на жертви. Відпустка – нащо вона потрібна? Вихідний – до пенсії приплюсую, день народження улюбленої доньки, та яке в біса день народження, коли тут посади дерибанять?

Кожен пахун намагався довести свою важливість, індивідуальність і, само собою, відданість. Так в умовах недоспаних ночей народжувались інтерактивні маразматичні ІДЕЇ.

Посади потихеньку заповнювались ІДЕЙНИМИ, і це потихеньку так тиснуло на обділених увагою офіцерів, що в хід пішли доповідні й доноси.

Підполковник доносив на майора, майор здавав капітана, капітан жалівся на полковника, а полковник готовий здати всіх.

Однак усе було не так просто. Серед усіх пахунів знайшовся той, хто пахнув найбільше. У Верховному штабі він таємно створив зброю, яка спроможна підпорядкувати мету з'єднання, об'єднання і командування під одну ІДЕ-ОЛОГІЮ.

Творцем зброї був відомий армійський пахун, полковник Дуразов. Ще великий генерал, будучи з погонами, частенько сварив Дуразова за його незрозумілі ідіотські ідеї.

Але тепер, коли влада змінилася, Дуразов шкуру ладен віддати, аби тільки вислужитись. Так, в умовах недоспаних ночей, він нарешті створив ЦЕ.

Як уже описувалось раніше, особливим авторитетом Дуразов не відрізнявся. До того ж Верховний штаб стояв на вухах, тому звістка про зброю розлетілася досить швидко.

З донесення було зрозуміло: зброя небезпечна, за неправильного поводження могла принести багато біди і навіть занепад великого війська.

Останні розсудливі офіцери організували «таємну нараду», щоб вирішити, що робити далі.

– Панове офіцери, – скомандував полковник Науменко, начальник хімічних військ. Він випрямив своє могутнє струнке тіло й повернувся в бік щойно прибулого другого заступника головнокомандувача.

– Панове офіцери, – дублював команду генерал Лавренко. Злива, що продовжувала поливати столицю другий день поспіль, намочила форму, від чого його морозило. Він пройшов у приміщення, зняв верхній одяг і, потираючи долоні, вдивився в темряву.

Оскільки нарада була таємною, радитись доводилось у темряві.

За вікном блиснула блискавка. Тепер генерал побачив тих, хто поруч у тяжку для війська хвилину.

– Пане генерале, – вийшов на доповідь начальник бойової та спеціальної підготовки Верховного штабу. – Як нам сьогодні стало відомо, Дуразов завершив своє творіння і тепер усьому війську загрожує величезний гаплик.

– Ви впевнені? – тихо запитав генерал.

– Так точно. Жадоба влади і бажання погубить усіх нас. Генеральські погони засліпили його і без того пустельний розум. Навряд чи він хоча б трохи розуміє, яку біду може принести нам.

– Давайте більш конкретно, Василю Івановичу, часу обмаль, – поквапив його генерал. – Якщо справа серйозна, потрібно діяти.

Начбой кивнув:

– Усе виявилось набагато серйознішим, ніж ми думали. Справа загальнодержавного рівня. Мною та капітаном Ведмедем було проведено ряд прогнозів на найближчі роки.

Капітан Ведмідь піднявся. Це був зовсім не схожий на військового офіцер, худорлявий, у товстих окулярах і низького зросту. В армію його взяли займатись винятково комп'ютерами, які активно поширювали по військах.

– Ви впевнені, що воно готове? – запитав генерал, продовжуючи потирати руки. – Я маю на увазі, чи є у вас офіційні докази? Адже помилкові звинувачення можуть призвести до катастрофічних наслідків.

– Люди..., – начбой перейшов на шепіт. – Учора люди чули його голос із кабінету. Він кричав: «Воно працює!», а після – сміх... Сміх, який розійшовся кількома кварталами.

– Він давно жадав відплати, – кивнув генерал. – А зараз, коли великий генерал на пенсії, у нього з'явилася можливість.

Похмуру картину доповнила яскрава блискавка... Гримнуло.

– Що... Що ж такого в цій зброї?

Начбой зітхнув і покосився на Ведмедя. Той поліз до кишені за дискетою. Вставив її в комп'ютер, розгорнув мо-

нітор так, щоб усім було видно. Тепер екран монітора був єдиним об'єктом, що видавав «таємну нараду».

– Доповідаю.

Ведмідь відкрив розроблену власними руками програму майбутнього, став гортати фотографії.

– За моїми прогнозами, зброя, про яку ми говоримо, була відкрита ще древньогрецьким філософом у п'ятому столітті до нашої ери. Він описував це як міф «Nedolikyss» і називав його найсправжнісіньким чудовиськом, здатним знищити ціле суспільство.

– Недолікус? – перепитав генерал.

– Така назва зустрічається в офіційних джерелах, в оригінальних діалогах філософа, ну, а в перекладі нашою мовою воно звучить просто – НЕДОЛІКИ. Боротися з недоліками філософ вважав безглуздою і даремною витратою часу, але одержимість ними, божевілья, яке викликають ці самі недоліки, і є найбільшою проблемою. Перемогти недоліки неможливо. Вони будуть розмножуватися зі швидкістю, з якою сарана виїдає поля.

– А звідки вони беруться? – знову перепитав генерал. Що, зі стелі? Це ж неможливо.

Ведмідь ткнув пальцем у небо.

– Сила недоліків у тому й полягає. Люди, які дізнаються про їх існування, перестають виконувати свою функцію, вони починають активну боротьбу з недоліками. І чим більше часу вони витрачають на боротьбу з недоліками, тим більше недоліки заволодівають їх розумом. І як результат – у людини з'являється манія постійної боротьби, вона втрачає будь-який сенс жити і присвячує себе боротьбі з недоліками.

Їм здається, що вони створюють ідеальний світ, але насправді займаються хуйньою.

Генерал придивився до фотографії і, здивувавшись, широко відкрив рота:

– Точно хуйньою. Але... Це розвалить армію...

Ведмідь кивнув.

– За моїми прогнозами, через тридцять років армія скоротиться до двохсот тисяч, бажання служити зникне навіть у тих, хто служитиме. Всі будуть боротися з недоліками.

Генерал придивився до наступної фотографії:

– Твою матір... Що це таке?

– Це будуть називати НАЦЕСЕР.

– Звучить прямо, як Цербер, – вжахнувся начбой і поглянув у вікно, там блиснула чергова блискавка.

– Це я його так назвав, від слова НАХЕР, бо він зовсім не потрібний.

На моніторі виникла наступна фотографія, де військовий у майорських погонах стоїть під кабінетом начальника і не може постукати в двері, оскільки обидві руки зайняті папками з документами. Ведмідь прокоментував:

– Через двадцять років армія завалиться папером.

Наступне фото. Генерал продивився прогноз і, не витримавши, ляснув по столу.

– Солдат буде стріляти три патрони за рік? Та як таке взагалі можливе? Чим він займатися буде? Боротись із цими... як їх ... недоліками?

– Не тільки. Зараз покажу. – Набрал комбінацію на клавіатурі, і з'явилися нові фотографії.

– Носити і білити бордюри? – прогарчав крізь зуби генерал. – Вищипувати траву? Підмітати палац? Що за хрін? Не солдати, а прибиральники.

– Це ще квіточки, погляньте сюди.

Генерал примружився і, вдавившись слиною, став голосно кашляти. Крізь кашель він спробував висловити своє обурення:

– Права і повноваження, прийняття рішення командиром роти... кахи-кахи... буде можливість обирати кольори, в які солдати будуть фарбувати стіни в казармі... кахи... це ж ідіотизм.

Генерал закашлявся не на жарт. Чи то вдавився, чи то простудився від холоду і проливного дощу.

– Рота – це окрема бойова одиниця. Ротний повинен приймати рішення, як узяти під охорону трикілометровий фронт.

– Перепрошую, – вибачився Ведмідь. – Ви праві, пане генерале...

– Хух... – генерал витер хустинкою мокре від хвилювання чоло. – Не лякай мене так.

– Ви праві, маленька помилка. Ось, командир частини буде приймати рішення про колір, а командир роти має право обрати тон, кольорову палітру. Як правило, світло-персиковий чи темно-персиковий.

Настала хвилинна пауза. Скроні генерала пульсували. Таким злим, як зараз, його ніхто з присутніх не пам'ятав. Як можна розвалити мільйонне військо? Та й навіщо? Кому врешті-решт це потрібно?

Генерал піднявся, опанував себе:

– Панове офіцери, треба діяти. Не можна сидіти, склавши руки.

Усі разом кивнули головою.

– У кого є пропозиції?

Полковник Науменко, що сидів мовчки до цієї хвилини, вкотре витер пітне від нервів чоло і, піднявшись, висунув свою пропозицію:

– Єдиним правильним рішенням вважаю звільнити Дуразова, тоді зброя не потрапить до рук головкома, армія залишиться боєздатною і займатиметься тим, чим повинна займатися. А цей фантазер нехай у колгосп іде і там свої недоліки шукає.

– Я не можу звільнити полковника, – заперечив генерал. – Кадровою політикою займається головком.

– Ви ні, а він може. У нас є наказ, я доставлю його головкому, його підпис покінчить із цим непорозумінням раз і назавжди. Зброя не потрапить до рук головкома, і про недоліки ніхто ніколи не дізнається.

– А якщо ти не встигнеш? – запитав начбой. – Наслідки... Я думаю, головком звільнить нас.

Генерал зіщулювався і, піднімаючи підборіддя, гордо завив:
– Я не боюся звільнення, я боюся побачити на власні очі те, що було на фото. Я не хочу вічно боротись із недоліками, я генерал врешті-решт.

Руками, що тремтіли від злості й холоду, він схопив зі столу аркуш паперу, написав наказ і простягнув його Науменку.

– Візьми мій службовий УАЗ, жени... Достав наказ, якнайшвидше.

– Слухаюсь! – приймаючи стройове положення, відповів Науменко.

Водій мчав щосили, подекуди нехтуючи правилами дорожнього руху. Ще б пак, справа державного рівня. Армія в небезпеці. Науменко тримав злегка промоклий аркуш паперу, розуміючи, що в його руках знаходиться майбутнє. Серце гарячково переганяло жилами затяту, палку кров офіцера. Поглядаючи у вікно, він подумки квапив події і водія. Швидше... швидше...

Нарешті, дісталися. Дощ лив, як із відра. Науменко зім'яв наказ і запхнув до кишені, щоб не розпливлись букви.

Не втрачаючи ні секунди, він помчався східцями вгору і через мить уже стояв під кабінетом головкома, промоклий до нитки, але стійкий у намірах. Тук... тук...

– Да!

– Пане генерале-полковнику, дозвольте увійти? – ввічливість і стройова виправка, усе як учили у військовій академії.

– Так, заходьте, – ввічливо запропонував головком. Він сидів у своєму новому шкіряному кріслі, в руці тримав дерев'яний предмет прямокутної форми розміром приблизно 3 на 5 сантиметрів, на прямокутнику були вирізані такі слова: «Солдат Бірка».

Науменко увійшов і, розчарувавшись, втупився в Дуразова. Він запізнився, все скінчено.

– Я вас слухаю.

Науменко взяв волю в кулак і пішов напролом.

– Пане генерале-полковнику, я від Вашого заступника, прибув з наказом звільнити полковника Дуразова. Ваш заступник просить підписати наказ.

– Правда? – головком простягнув руку і в цю ж секунду в ній з'явився зім'ятий і вологий аркуш паперу.

Дуразов підбіг до генерала і, витягнувши шию вперед, спробував прочитати, що ж таке там накарякали. Зовні Дуразов нагадував знак питання. Колеги частенько жартували: мовляв, крива спина від допитливої морди, завжди суне свого носа в чужі справи. Бліде обличчя і хронічні мішки під очима надавали йому і без того моторошного вигляду, і тільки акуратно випрасувана форма нагадувала про його людські якості.

– Ось бачите, пане генерале, – пожалівся Дуразов. – Ну, як можна підписати цей документ? Подивіться, написаний неакуратно, відстань між словами різна, абзаци не дотримані. Сам аркуш промоклий, зім'ятий. Я вважаю, все повинно бути одноманітно і акуратно... І назвемо ми це штабною культурою. Культура є всюди, у всіх прошарках суспільства і в нас має бути.

– Ви вважаєте, не варто підписувати? – насупивши брови, запитав головком.

Той покивав головою.

– Цей документ не вартий вашої уваги, тим паче негідний вашого підпису. – Дуразов лестив як міг. – Тільки одноманітним ми досягнемо гармонії, фен-шую і культури, а отже, ідеального порядку в рядах військ.

Науменко відчув клубок у горлі, що раптово підступив. Він програє, але одна лиш думка, чим це загрожуватиме, змусила його перейти межі статуту:

– Пане генерале, не можна залишати цю людину на службі. Він принесе зло у війська.

– Та ну, – генерал ще раз поглянув на прямокутний дерев'яний предмет із захопленням запитав: – Як ви його назвали?

– Бірка, пане генерале, – і різко замовк. Не хотів додавати, що назвав це на честь солдата, якого ні за що було вжарити.

– Гм... Бірка? Дуже цікаво. Ви теж принесли наказ? Якщо мені не зраджує пам'ять, про звільнення мого заступника?

– Так, – скривив нахабну посмішку Дуразов. – І оформлений правильно, красиво, акуратно. Дивіться... Літери однакової висоти, ніде жодного виправлення, написано рівненько під лінієчку, щоб красиво було.

Дуразов усміхнувся і подивився Науменку прямо в очі. Ось тоді він і подумав, що хімічну службу знищить першою. Будуть відповідати за газові балончики. Ото сидять там, отруйні речовини класифікують, розумника вмикають, формули пишуть... Не по-військовому... Все повинно бути однаково. Якщо однаково, то красиво.

Головком узяв до рук два накази, задумався, подивився на Науменка, потім плавно перевів погляд на свого улюбленця. Чий наказ підписати?

Паралельний світ – це той, який обіцяють, а справжній той, в якому доводиться жити.

Розділ 1

Надоцільніше починати повість, описуючи ранковий армійський бутерброд. Хто служив, той пам'ятає, хто не служив, той спробує уявити.

Переморожена шайба спреду, яка за підпільними документами називається маслом, поєднується зі свіжим, ароматним, духмяним куснем хліба.

Смакота! Поліпщене харчування.

А тепер уявіть, як можна намазати тверде на м'яке? Та ніяк. Чому? Бо одне не підходить іншому. І головне, що всі про це знають, і всім начхати, адже є офіційний документ, де написано: солдат їсть масло.

І так усюди, до чого не торкнись, куди не поглянь, одне не підходить іншому і всім це до одного місця. Кому належить – росте, кому не належить – страждає.

Геннадій Петрович Хомко, майор, начальник бойової та спеціальної підготовки славетного 69-го полку, посміхався, намазуючи одну з таких шайб на хліб. Армійське масло розпадалось, а духмяний кусень хліба проминався під тиском виделки. В підсумку бутер розпався на три рівнобедрені трикутники, крихти посипались на й без того брудний стіл.

Майор посміхнувся, зім'яв бутер у кулак ніби коржик і відправив його до рота.

Пережовуючи вміст, Хомко періодично видавав стогін захоплення і задоволення. Він, як завжди, жартував! Смак бутера огидний, але не настільки, наскільки огидно вигля-

дають решта продуктів, що наповнювали ранковий раціон армієця, і тим паче не такий огидний, як виглядав їх творець – шеф-кухар Вася.

Вся частина знала, що Вася не вмiє готувати, однак директор навчального закладу, де це чудо отримало диплом, переконаний у протилежному. Судячи з оцінок в атестаті, Вася готував чудово. Ходило безліч чуток, як його влаштували на роботу, і одна цікавіша від іншої.

Однак у повісті Вася фігурує як другорядний персонаж, про нього доводиться згадувати виключно як про зразок успішної кампанії вищого керівництва проти корупції середині елітної, сучасної професійної військової організації.

На кожному кроці говорять про контроль.

Чим більше контролю, тим вища якість. Верхи постановили, що один черговий по частині не в змозі проконтролювати якість їжі, тому завдання контролю якості поклали на відповідального по полку.

Якщо за справу береться цілий майор, продукти харчування будуть свіжіші, Вася швидко навчиться готувати і їжа буде смачнішою.

Ось, дякуючи верховним геніям (чи, як їх називав Хомко, лицарям А-4-го формату), відповідальний по полку зобов'язаний продегустувати те, що зварив Вася, поставити йому оцінку і записати її в окремий журнал.

Хомко їсти в їдальні бажання не мав, наївся ще з училища, але відмітитись зобов'язаний, тому завжди їв бутер.

– Чудово... – піднімаючись зі стільця, вигукнув Хомко і, прицмокуючи складені в пучках пальці, додав: М-м-м-о-о-о. Шедевр. Я в захваті від ваших кулінарних здібностей.

Вася, що звук до тонких знущань саме цього майора, кивнув і простягнув книгу. Хомко посміхнувся, взяв книгу, злегка нахилився і поставив жирну «5»:

– Тверда... Заслужив... Молодець...

Вася, прозваний за червоне від алкоголю обличчя, деформовану голову, засмальцьоване волосся і горб Фран-

кенштейном, декілька разів клацнув заспаними оченятами і забрав книгу.

Поруч тихенько, привідкривши рота, стояв черговий по полку.

– П'ятірка? – запитав він. – Петровичу, ну, ти гониш.

Хомко відвів чергового в сторону, той продовжував скаржитися:

– Петровичу, ти бачив те чмо? Брудне, смердюче. А фартух його бачив?

Вася ніби почув усі зауваження, демонстративно почухав дупу і пішов роздавати солдатам їжу.

– Фу... Гидота...

– Не суди про людину за обкладинкою, – посміхаючись, відповів Хомко.

– Яка обкладинка... Подивись на нього, та він сміється з нас...

– І що? – відповів Хомко. – Яка різниця, що я там поставлю? Цю книгу відкриває тільки Вася і відповідальний, навіть начальнику їдальні на неї наплювати.

– Та не може бути, – заперечив черговий.

– Може, – кивнув Хомко. – Я перевіряв.

– Як?

– Півроку тому написав у книзі великими друкованими літерами: МАРТИН – ЛИСЕ ЧМО! Через пару днів прийшов перевірити відповідь і навіть не здивувався. Збоку написано: «Зміну дозволяю. Начальник їдальні прапорщик Мартин». Я ж кажу, її ніхто не читає.

– Ну, а п'ятірку навіщо? – продовжував діставати маїора черговий. – Поставив би двойбан, як і всі.

– І що далі? Ти сподіваєшся, що Вася засмутиться, двійка струсне його нервову психіку? Прокинеться совість і змусить зайнятися самобичуванням? Та йому начхати на двійку так само, як і тобі на глобальне потепління.

Черговий почухав потилицю. Стоїть думає.

– Але чому саме «п'ять»? Петровичу... Хоч убий – не розумію. Можна поставити «три», ну – «чотири» на крайняк. Чому «п'ять»?

Хомко по-дружньому обійняв колегу:

– Ти дійсно хочеш знати?

– Ну, звісно...

– А уяви собі, як він, Вася, хоче. Розумієш? Йому чхати на двійку, але не на п'ятірку, тому що вона бентежить його мізерний, пропитий алкоголем мозок. Йому цікаво не менше, ніж тобі, а тому його мозок буде шукати відповідь, яка призведе його в глухий кут. Цілий день і цілу ніч, а може, й тиждень поспіль.

– Дивна ти людина, Петровичу...

Цим ранкова бесіда закінчилася. Черговий пішов до приміщення чергового, а Хомко відправився на нараду.

Усміхаючися сонцю, Хомко буквально сяяв життєвою енергією. Він оптиміст. Решта особового складу виглядала якоюсь похмурою, насупленою, офіцери скаржились на військовий дибілізм, тяготи служби, савдепію, маленьку зарплатню, у той час як йому вся армійська система приносила немислиме задоволення. Хомко не скаржився. Його все влаштовувало. Він не фанатик, швидше, філософ, чия геніальність знайшла застосування там, де поняття «геніальність» використовувати заборонено.

Коли перший офіцерський контракт підійшов до завершення, він звільнився, вдався до ресторанного бізнесу. Встиг побудувати успішну кар'єру, заробив грошей, купив квартиру, машину, завів сім'ю... І все було добре...

Компанія розорилася, він опинився без роботи. Потім – типова схема повернення на службу.

Тут у полку, в умовах кадрового дефіциту, його забрали з руками й ногами, запропонували хорошу посаду в управлінні полку.

На превеликий подив, нічого за роки його відсутності не змінилось. У той час, коли весь світ еволюціонує, вирує креативна революція, людство освоює нові і нові техноло-

гії, військові еволюціонують на пенсію, креативні продовжують замітати асфальт, а технології залишаються тільки на папері.

Армія зовсім не змінилась, і її старі порядки в новому часі давали майорові можливість розгорнути бурхливу фантазію й насолоджуватися кожним днем, подарованим самою природою.

В армії все просто. Тільки тут можна одягнути рожеві окуляри, натягти пофігістичну посмішку, ніякої відповідальності, ввімкнув окуня і ходиш по полку, розумника рубаш. Прекрасно як для людини, що мала величезну відповідальність раніше.

– Геннадіє Петровичу! – тонкий, можна сказати дитячий, голос ззаду.

Майор зупинився. Не тому, що покликали. Його увагу привернула картина на центральній алеї: солдат, що старанно замітає асфальтовану дорогу саморобною мітлою, прототип якої не знайдете в жодному інтернет-магазині.

Половина гнилого руків'я, у два рази коротшого, ніж зріст замітаючого, на кінці три березові гілки, змотані шматком вафельного рушника. Бідолаха скорчився так, так би мовити, виконати поставлене перед ним завдання.

Він же військовий: сказали – робить.

Хомко продовжував посміхатися. Тоненькою цівкою з ока потекла сльоза. Стримувати регіт, що роздирає зсередини, було вже неможливо.

Солдат, помітивши офіцера, також посміхався, почервонів, ніби красна дівиця. Дивний феномен: тільки в армії можна було зустріти людину, яка сміється сама над собою зі своєї ж проблеми.

Так стояли вони... реготали...

Знову пролунав голос:

– Геннадіє Петровичу! – молодий мамлей мчав із самого КПП. Порівнявшись із майором, він простягнув йому руку. – Хух... Доброго ранку, Геннадіє Петровичу!

– Доброго, Ваню, – поздоровавшись, Хомко витер сльози, спробував стати серйозним і поглянув на годинник. – Ти чому так рано?

Молодий засяяв скромною посмішкою і захитався, став більш схожим на дурника, ніж на військового:

– Люблю приходити раніше... Підготуватись, так би мовити...

– Молодець, Ваню, – без будь-яких докорів сумління збрехав Хомко, для якого «раніше» означало годину п'яту чи шосту ранку, але ніяк не сьому тридцять.

Ну, нічого, потопче плац трохи, розбереться. Служба вона така, і цікава і підступна одночасно.

Початкова завзятість і працелюбність молодого офіцера – явище нормальне, однак не постійне. Зараз він мріє про кар'єру, про генеральські лампаси, про те, як буде хорошим командиром, як будуть поважати його підлеглі, як буде гордо носити він ордени і як будуть усі його хвалити.

Які ж вони молоді – зелені.

Посадять на кукан раз, потім другий, потім третій і так до кінця першого півріччя буде проклинати той день, коли поставив карлючку на п'ятирічному контракті.

Найголовніше, як вважав майор, не можна відкривати очі молодому першого тижня, щоб психіку не зламати... Бо буде бідося. Желейна ще психіка його.

Самойлов служив у полку від позавчора. Якщо сказати точніше, він служив від позавчора. Величезний кадровий голод призвів до того, що військові частини стали набирати офіцерів після військової кафедри, так би мовити, боротьба за виживання.

Генерали, люди прості, махнуть шашкою: «Іди, полковнику, бери гарячу воду, рушник і народжуй собі офіцерів».

Світле і перспективне, нічого не підозрююче молоде покоління приходило поцікавитись роботою та зарплатою. Начальник кадрів на нього справу ХЛОП, тиловики йому форму – НА, начмед аналізи здав, начфін картку в зуби, в несекретному печатку на документах ХРЯСЬ, і ти вже

момлей. І будеш жити довго й щасливо (через п'ять років, після закінчення контракту, звісно).

Так і Самойлов на службу потрапив. А для ознайомлення з військовими порядками і допомоги в нелегкій справі командування полку надало йому наставника. Цим наставником був квітнучий позитивом начбой полку майор Хомко.

– Готуйся не готуйся однак підеш на кукан!

– Прощу? – Самойлов озернувся.

Позаду стояв начальник служби озброєння. Виглядав він втомленим, кола під очима, червоне від тиску обличчя і пом'ята від сну форма.

Особистість він не дуже приємна. Гачкуватий ніс, ріпоподібна голова і огидний до неможливого голос.

– Що-що? – передражнив його той. – Кажу, що чпокнуть тебе сьогодні! Розумієш?

– Чпокнуть?

– Іваничу, – втрутився в розмову Хомко. – Не лякай мені молодого...

– Нехай звикає. Понабирають по оголошенню.

Зброяр, він же легендарний майор Рябіна Борис Іванович, дуже любив придуркуваті жарти. Сам придумував, сам сміявся. Ще Рябіна полюбляв сунути свого носа до чужої дупи... Не в прямому сенсі. Любив цікавитись чужими проблемами і давати поради... Він відчував гостру необхідність брати участь в усіх бесідах у полку, причому зміст діалогів особливо не цікавив, головне всунутися... Якщо так посудити, то немає проблем у полку, в яких не розбирається Рябіна. Він як майстер на всі руки, тільки язичний. Все і про всіх знає.

От і зараз устряг до розмови, замість того, щоб привітатись та йти своєю дорогою.

– А чому мене повинні чпок..., -- почервонівши, спробував запитати момлей, – ...нуть?

– О-о-о, – вигукнув Рябіна. – Скоро зрозумієш...

– Не звертай уваги, – люб'язно відповів Хомко. – Армія з часом дає людям ускладнення на голову, тому коли вони нервують, починають лаятися, а оскільки їхні кри-